

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะตามสายงานบริการของบรรณารักษ์ห้องสมุด
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตาม
ขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บรรณารักษ์ตามสายงานบริการของห้องสมุด
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาที่มีสถานที่ตั้งอยู่ใน
เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 28 แห่ง รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน
193 คน ซึ่งจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้จากการสอบถามไปยังห้องสมุด
มหาวิทยาลัยเอกชนแต่ละแห่ง ส่วนการแบ่งขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ แบ่งจากจำนวน
บรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานของห้องสมุด

ตาราง 6

จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับที่	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนประชากร (บรรณารักษ์)	ขนาด
1	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	15	ใหญ่
2	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	15	ใหญ่
3	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	15	ใหญ่
4	มหาวิทยาลัยสยาม	14	ใหญ่
5	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	13	ใหญ่
6	มหาวิทยาลัยรังสิต	13	ใหญ่
7	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	12	ใหญ่
8	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	12	ใหญ่
9	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	12	ใหญ่
10	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	10	กลาง
11	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	9	กลาง
12	มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย	9	กลาง
13	มหาวิทยาลัยเกริก	5	เล็ก
14	มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	5	เล็ก
15	มหาวิทยาลัยธนบุรี	3	เล็ก
16	มหาวิทยาลัยชินวัตร	4	เล็ก
17	มหาวิทยาลัยปทุมธานี	3	เล็ก
18	มหาวิทยาลัยคริสเตียน	3	เล็ก
19	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี	3	เล็ก
20	มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต	2	เล็ก
21	วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก	3	เล็ก
22	วิทยาลัยดุสิตธานี	3	เล็ก

ตาราง 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนประชากร (บรรณารักษ์)	ขนาด
23	วิทยาลัยรัชต์ภาคย์	2	เล็ก
24	วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	2	เล็ก
25	วิทยาลัยเซนต์หลุยส์	2	เล็ก
26	วิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ	2	เล็ก
27	วิทยาลัยทองสุข	1	เล็ก
28	วิทยาลัยราชพฤกษ์	1	เล็ก
รวม		193	

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายละเอียดของขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการศึกษาเกี่ยวกับ ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
2. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบในการพิจารณาศึกษาระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยผู้วิจัยศึกษาจากนิยามและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุด
3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้
ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นแบบปลายปิด (close end) แบบมีให้เลือก 2 คำตอบ (dichotomous choices) แบบมีให้เลือกหลายคำตอบ

(multiple choices) ซึ่งข้อคำถามแต่ละข้อมีลักษณะข้อมูลประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ข้อที่ 1 เพศ โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลนามบัญญัติ (nominal scale)

ข้อที่ 2 อายุ โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลเรียงลำดับ (ordinal scale)

ข้อที่ 3 ระดับการศึกษา โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลเรียงลำดับ (ordinal scale)

ข้อที่ 4 ประสิทธิภาพการทำงาน โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลเรียงลำดับ (ordinal scale)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบ Likert Scale ซึ่งใช้มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale method) โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (interval scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การกำหนดคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงาน มีดังนี้ (เพ็ญแข แสงแก้ว, 2541, หน้า 205)

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.21-5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
3.41-4.20	เห็นด้วยมาก
2.61-3.40	เห็นด้วยปานกลาง
1.81-2.60	เห็นด้วยน้อย
1.00-1.80	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ระดับความสำคัญของกิจกรรมที่ใช้เพื่อการพัฒนาสมรรถนะของบรรณารักษ์ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบ Likert Scale ซึ่งใช้มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale method) โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (interval scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การกำหนดคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีระดับความสำคัญมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีระดับความสำคัญมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีระดับความสำคัญปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีระดับความสำคัญน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีระดับความสำคัญน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญของกิจกรรมที่ใช้เพื่อการพัฒนาสมรรถนะของบรรณารักษ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความสำคัญ
4.21-5.00	มีระดับความสำคัญมากที่สุด
3.41-4.20	มีระดับความสำคัญมาก
2.61-3.40	มีระดับความสำคัญปานกลาง
1.81-2.60	มีระดับความสำคัญน้อย
1.00-1.80	มีระดับความสำคัญน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด Open End

4. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะเพิ่ม

5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (validity) โดยใช้เครื่องมือดัชนีวัดค่าความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence--IOC) ตามสูตรของ Rovinelli and Hambleton (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2549, หน้า 107) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66-1.00

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง และนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้

7. นำแบบสอบถาม ไปทดสอบ (try out) ครั้งที่ 1 กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อนำกลับมาทดสอบหาค่าความเชื่อถือได้ (reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha Coefficient โดยใช้วิธี

สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) สูตรของครอนบาค (Cronbach) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ค่าแอลฟาที่ได้จะแสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถาม โดยมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ซึ่งค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 มาก แสดงว่า มีความเชื่อมั่นสูง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในงานวิจัยครั้งนี้เท่ากับ .9734

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยแบ่งลักษณะของการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังห้องสมุดที่เป็นกลุ่มประชากรในการวิจัย
2. นำหนังสือจากสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังห้องสมุดที่เป็นกลุ่มประชากรในการวิจัย
3. จัดส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชนจำนวน 28 สถาบัน โดยผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามวันที่ 23 มีนาคม 2553 และกำหนดระยะเวลาในการส่งกลับคืนหลังวันที่ 23 เมษายน 2553
4. ในการจัดส่งแบบสอบถามนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการไปส่งทางไปรษณีย์และการไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง
5. จำนวนของแบบสอบถามที่จัดส่งทั้งหมดจำนวน 193 ชุด ได้รับกลับคืนจำนวน 171 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.60 โดยมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) ประกอบด้วย (ธีระยุทธ พึ่งเทียร, 2545, หน้า 12-16)

1.1 ค่าร้อยละ (percentage)

สูตร

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (mean)

สูตร $\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$

เมื่อ $\bar{X}$ = แทนค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N = แทนจำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 106)

สูตร $SD = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$

SD = แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X = แทนคะแนนแต่ละตัว
Σ = แทนผลรวม
N = แทนจำนวนคะแนนในกลุ่ม

การแปลความหมายของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.51 ขึ้นไป	หมายถึง	สอดคล้องกันต่ำ
1.01-1.50	หมายถึง	สอดคล้องกันปานกลาง
0.00-1.00	หมายถึง	สอดคล้องกันสูง

2. การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability of the test) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 99)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 K = จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_{items}^2$ = ผลรวมความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S_{total}^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม